

အောက်အောက်

ရွှေရတနာ အထိမ်းအမှတ် စာစောင်

၁၉၈၁ - ၂၀၀၆

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘဝဖြစ်စဉ်လင်္ကာများ
(မဟာစည်နာယကအဖွဲ့ဝင် အရှင်စန္ဒာဝရ(ပဲနွယ်ကုန်း) ရေးသားပူဇော်သည်)

- ၁။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဝယ်၊ ရွှေဘိုနယ်မှာ တင့်တယ်သာယာ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာ၌၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်၊ ရေတွက်စစ်ကာ၊ တစ်နှစ်ခြောက်ခြောက်(၁၂၆၆)၊ ခုနှစ်ရောက်သော်၊ ဝင်းတောက်ရွှန်းစို၊ ဒု-ဝါဆို၏၊ ကျော်လိုသုံး(၃)ရက်၊ သောကြာဘက်၌၊ နံနက်သုံး(၃)ကျော်၊ ဦးကံတော်နှင့်၊ ဒေါ်ဒေါ်အုန်းမှာ၊ ဖွားမြင်ကြ၍၊ နာမမည်တွင်၊ တန်ဆာဆင်သည်၊ 'မောင်သွင်'ခေါ်ကြလေတော့၏။
- ၂။ တစ်ဆယ့်နှစ်(၁၂)နှစ်၊ သာမဏေဖြစ်၍၊ ရှင်သစ်နာမ၊ သောဘန ဟု၊ ခေါ်ကြတွင်ကျယ်၊ သက်နှစ်ဆယ်(၂၀)တွင်၊ တင့်တယ်ရဟန်း၊ သိက္ခာပန်းကို၊ ဆင်မြန်းပန်နေ၊ စိတ်မလေအောင်၊ စာပေကြိုးစား၊ သင်မှတ်သားသည်၊ အများသာခုခေါ်လေ၏။
- ၃။ သက်တော်နှစ်ခြောက်(၂၆)၊ အရွယ်ရောက်ကာ၊ လွတ်မြောက်သုံးဘုံ၊ ကြံရွယ်တုံ့၍၊ သထုံဇေတဝန်၊ မထေရ်မွန်သို့၊ အလွန်ရီသေ၊ ဆည်းကပ်နေကာ၊ လေးထွေသတိပဋ္ဌာန်၊ နည်းလမ်းမှန်ကို၊ အမြန်ကြိုးစား၊ ရှုမှတ်ပွားသည်၊ စိတ်ထားမြတ်လှပါပေ၏။
- ၄။ သုံးဆယ့်ခြောက်(၃၆)နှစ်၊ စာပေချစ်လျက်၊ အသစ်ထွင်ဆန်း၊ စာချတန်းကို၊ မပန်းလွယ်စွာ၊ ပြေနိုင်ပါ၍၊ (သာသနဇေသိရီပဝရ) ဓမ္မာစရိယ၊ ဘွဲ့ကိုရသည်၊ ဉာဏ်ကထက်မြက်ပါပေ၏။
- ၅။ သက်သုံးဆယ့်ခွန်(၃၇)၊ ပညာမွန်ဖြင့်၊ အားသွန်ဖွေရှု၊ ဝေဝေဆာသည့်၊ ဝိပဿနာရှုနည်း၊ ကျမ်းတော်ကြီးကို၊ အပြီးကြိုးစား၊ ဗုံးသံကြားမှာ၊ ရေးသားတီထွင်၊ ပြုစီရင်သည်၊ ဉာဏ်မြင်ကြီးလှပါပေ၏။
- ၆။ သက်လေးငါး(၄၅)မှာ၊ ဘုန်းကံသာလျက်၊ ရောင်ဝါထွန်းပ၊ တန်ခိုးထ၍၊ ဗုဒ္ဓသာသန၊ နဂ္ဂဟမှာ၊ ပင့်ကြရွှေဘုံ၊ မြို့ရန်ကုန်သို့၊ ပြည့်စုံတရား၊ ရှင်လူများအား၊ သနားကရုဏာ၊ ရှေးရှုကာဖြင့်၊ ကြွလာရှင်ပြီး၊ သီတင်းသုံးသည်၊ ထေရ်ဘုန်းပွင့်လန်းနေတော့၏။
- ၇။ တင့်တယ်သာယာ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာမှာ၊ မဟာစည်ကျောင်း၊ အမည်ကောင်းကို၊ မူဟောင်းသည်၊ မဖျက်ပါဘဲ၊ မဟာစည်(သာသနာ)ရိပ်သာ၊ ခေါ်ကြပါ၍၊ မြန်မာထင်ပေါ်၊ ကမ္ဘာကျော်သည်၊ ဘုန်းတော် ထူးလှလေတော့၏။
- ၈။ တစ်သုံးတစ်တစ်(၁၃၁)၊ မြန်မာနှစ်တွင်၊ အသစ်ရိပ်သာ၊ ကြိုးစားကာဖြင့်၊ ဆောင်းရာသီပျော်၊ မဂ်ဖိုလ်မျှော်၍၊ နတ်တော်လပြည့်၊ စ ဖွင့်ကြည့်ရာ၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ တရားမှန်ကို၊ နည်းခံသူကား၊ နှစ်ဆယ့်ငါး(၂၅)မှာ၊ စ ထားဟောပြု၊ သဘောကျ၍၊ များလှယောဂီ၊ မြန်မာပြည်မှာ၊ ကမ္ဘာဆီပြန်ကျော်၊ လွန်ထင်ပေါ်သည်၊ စည်တော်ဟိန်းလှလေတော့၏။
- ၉။ လေးခွန်(၄၇)သက်တော်၊ ရောက်ပြန်သော်ကား၊ ထင်ပေါ်အဂ္ဂ၊ (မဟာ)ပဏ္ဍိတဟု၊ မြတ်လှပဏ္ဍိတ်၊ ဘွဲ့တံဆိပ်ကို၊ ရွှေစိတ်ရွှင်ပြ၊ လှခံရသည်၊ ဂုဏ်က ကြီးမြတ်နေတော့၏။
- ၁၀။ သက်တော်လေးကိုး(၄၉)၊ ဘုန်းတန်ခိုးက၊ ပိုတိုးလာရ၊ ကြံခဲလှသည်၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂီ၊ တင်ပွဲမှာတွင်၊ မဟာကဿပ၊ မြတ်ထေရ်သို့၊ ပုစ္ဆကအဖြစ်၊ မေးစိစစ်၍၊ မလစ်စေရ၊ ဆောင်ရွက်ရသည်၊ သံဃာ့အလယ် တင့်တယ်၏။
- ၁၁။ နောင်လာနောက်သား၊ ရှင်လူများတို့၊ မှတ်သားစေငှာ၊ ရည်ရွယ်ကာဖြင့်၊ ကျမ်းစာသင့်တော်၊ ရှစ်ဆယ်ကျော်မျှ၊ ဟောဖော်ရေးသား၊ စီရင်ထားသည်၊ ဝင့်ကြွားထင်ပေါ်နေတော့၏။
- ၁၂။ မဟာစည်ဆရာ၊ ထေရ်မဟာသည်၊ မြို့ရွာနဲ့ပြား၊ ပင့်ကြသွားလျက်၊ တရားဓမ္မ၊ ဟောညွှန်ပြ၍၊ ပင်မနေရာ၊ ရန်ကုန်မှာလည်း၊ များစွာတွင်ကျယ်၊ ဟောပြောမယ်ဟု၊ သုံးဆယ်သုံး(၃၃)နှစ်၊ ရွေးစိစစ်၍၊ အသစ်တရား၊ ဟောညွှန်ကြားကာ၊ အများရေးရှု၊ သာသနာပြုသည်၊ သာဓုဘဝဂ်လျှံလေ၏။
- ၁၃။ သက်တော်ခွန်ရှစ်(၇၈)၊ ရောက်သည့်နှစ်၌၊ ငါးရှစ်(၅၈)သိက္ခာ၊ ရသောဝါတွင်၊ ဆရာထေရ်ဘုန်း၊ စစ်ပွဲရှုံးသို့၊ တစ်သုံးလေးလေး(၁၃၄၄)၊ ကျန်းမာရေးက၊ ရုပ်သွေးတိုးပို၊ ဒု-ဝါဆို၌၊ ကျော်လိဆယ်(၁၀)ရက်၊ သေမင်းလက်သို့၊ အသက်ခန္ဓာ၊ အပ်ရပါ၍၊ မြဲတာဘာမှာ၊ မရှိကြဟု၊ ဟောပြောတတ်သိမ်း၊ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်းသည်၊ စိတ်ထိန်းနေကြရလေ၏။
- ၁၄။ တရားစည်ကြီး၊ ကမ္ဘာဟီးအောင်၊ ရိုက်တီးဟောပြု၊ သဘောကျ၍၊ အားရရွှင်ပြီး၊ ပျော်နေတုန်း၌၊ ထေရ်ဘုန်းဆရာ၊ ရှုမှတ်ကာဖြင့်၊ ငြိမ်းရာကြွသွား၊ တပည့်များမှာ၊ အစားထိုးမရ၊ ဆုံးရှုံးကြ၍၊ တမ်းတပူဆွေး၊ ရိုက်ငိုကြွေးလျက်၊ မျှော်တွေးလွမ်းဆွတ်၊ သတိလွတ်ကာ၊ ကျင့်ဝတ်ခဏ၊ မေ့လျော့ကြ၍၊ နောက်မှသံဝေ၊ ဘုန်းခြောက်ထွေနှင့်၊ စိန္တေသော်မှာ၊ တွေ့ကြုံရဟု၊ သောကမြေကာ၊ သာသနာနှင့်၊ တွေ့ခါကြုံလတ်၊ အလွန်မြတ်သည်၊ ဝိပဿတရား၊ သတိထား၍၊ ရှုပွားပါမှ၊ ဝင့်ကျွတ်ရမည်၊ ဒုက္ခဇာတ်သိမ်းငြိမ်းမည်တည်း။
- ၁၅။ ဆရာတော်ဘုရား၊ မရှိငြားလည်း၊ များပြားသံဃာ၊ လူများစွာက၊ ဆရာဆုံးမ၊ ဩဝါဒကို၊ နေ့ညမခြား၊ လိုက်နာပွား၍၊ လေးပါးသတိပဋ္ဌာန်၊ စည်တော်သံတို့၊ ဟိန်းညနေဆဲ၊ ရာပြည့်ပွဲမှာ၊ ထောင်ပွဲဦးတည်၊ ရှေ့သို့ချီလျက်၊ အောင်စည်အောင်လံ၊ အောင်ပွဲခံ၍၊ အောင်ရန်အောင်ကြောင်း၊ အောင်ဆုတောင်းကာ၊ အောင်မောင်းသံဝေ၊ အောင်သပြေနှင့်၊ အောင်စေအောင်ရာ၊ အောင်ကြောင်းဖြာ၍၊ အောင်ရာအတိတ်၊ အောင်နိမိတ်နှင့်၊ အောင်ဘိသိက်ဖြန်း၊ အောင်မဂ်လမ်းမှာ၊ အောင်ပန်းကိုယ်စီ၊ အောင်ရွှေပြည်သို့၊ အောင်စည်သံဆန်း၊ အောင်ဆုမှန်းသည်၊ အောင်နန်းနိဗ္ဗာန်ရောက်စေသော်။

၁၉၈၂-ခုနှစ် မတ်လတွင် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှ စာတစောင် လက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်း စာထဲတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ တင်နက်စီပြည်နယ်၊ နက်ရှ်ဘီးလ်မြို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်းတွင် နေထိုင်၍ တရားပြုရန် အတွက် ဒကာ ဦးဝင်းမြင့်နှင့် ဂေါပကအဖွဲ့မှ ရဟန်းတော်နှစ်ပါးကို တောင်းခံထားသောကြောင့် မိမိအနေဖြင့် အမေရိကန်သို့ သာသနာပြု ကြွနိုင် မကြွနိုင် မေးမြန်း စုံစမ်းသည့် စာ ဖြစ်ပါသည်။

စာရလျှင် ရချင်း “ဆရာတော်ဘုရားများက တာဝန်ပေး စေလွှတ်ပါလျှင် အမေရိကန်သို့ သာသနာပြုရန် ကြွနိုင်ပါ သည်ဘုရား” ဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ စာပြန်ရေးကြား၍ လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မုံရွာမြို့ လယ်တီတိုက်မှ ဆရာတော် ဦးဝိမလနှင့် မိမိတို့ကို အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ တင်နက်စီပြည်နယ်၊ နက်ရှ်ဘီးလ်မြို့သို့ ၁၉၈၂-ခုနှစ် ဝါဆိုမီ တရားဟော တရားပြုရန်အတွက် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ပတ်စ်ပို့ ကိစ္စ၊ ဗီဇာကိစ္စများကို ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်နေရသဖြင့် ဝါဆိုမီ ခရီး မထွက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် မဟာစည် တိုက်ကြီးထံမှပင် ဝါဆိုလိုက်ရပါသည်။

၁၉၈၂-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၁၀)ရက်နေ့ ည ၈-နာရီအချိန်တွင် မိမိနှင့် အရှင်ကစ္စာယနတို့သည် မဟာစည်စံကျောင်း သို့သွား၍ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဝတ်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကျန်းကျန်းမာမာဖြင့် ဖူးတွေ့ ရပါ၏။ မိမိတို့ ဝတ်ပြုရာမှ ပြန်လာခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီ အချိန်အတောအတွင်းမှာပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး လေငန်းဖြတ်တဲ့ အကြောင်းကို ကပ္ပိယတစ်ယောက်က အပြေးလာ၍ ပြောသဖြင့် မိမိနှင့် ဦးကစ္စာယနတို့ ဆရာတော်ကြီး၏ စံကျောင်းတော် ဘက်သို့ အမြန်သွားခဲ့ကြ၏။ စံကျောင်းပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကုတင်ပေါ်တွင် လဲလျောင်းပြီး မိုန်းနေသည်ကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။ ဆရာဝန်ကြီးများနှင့် ဆရာမများက ဆရာတော်ကြီး၏ ရောဂါအခြေအနေကို စမ်းသပ် စစ်ဆေးနေကြပါသည်။ တပည့်သံဃာများနှင့် ဒကာ ဒကာမများကလည်း စိုးရိမ်သည့်မျက်နှာများဖြင့် ဆရာတော်ကြီးအား ဝေး စိုက်ပြီး ကြည့်နေကြ၏။ သေခြင်းတရားကား အလွန် နီးလှ၏။ “ကွေးသောလက် မဆန့်မီ၊ ဆန့်သောလက် မကွေးမီ သေခြင်း တရား ဖြစ်နိုင်သည်” ဟူသော စကားကို သတိရလျက် မိမိသည် သံဝေဂတရားကို ပွားများ ဆင်ခြင်နေမိပါသည်။ ယင်းရောဂါ ဖြင့်ပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၉၈၂-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၁၄)ရက်နေ့၌ ဘဝနတ်ထံ စံလွန်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး စံလွန်တော်မူခဲ့ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့မှ မိမိတို့၏ အမေရိကန် ဓမ္မဒူတခရီးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးပွင့်ကောင်းက “ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူသွားသော်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ချမှတ်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း တပည့်တော်တို့အဖွဲ့အနေဖြင့် အရှင်ဘုရားတို့ နှစ်ပါးကို အမေရိကန်သို့ အမြန်ဆုံး ကြွနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်” ဟု လျှောက်ထား အားပေးခဲ့ပါသည်။ စက်တင်ဘာလထဲတွင် ဦးဝင်းမြင့် ပို့လိုက်သည့် လေယာဉ်လက်မှတ်နှင့် စပွန်ဆာစာများ ရောက်ရှိလာသဖြင့် ပတ်စ်ပို့နှင့် ဗီဇာလျှောက်ထားမှု ကိစ္စများလည်း အဆင်ပြေသွား၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၈၂-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၁)ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သို့ ဓမ္မဒူတခရီး စတင် ထွက်ခွာ နိုင်ခဲ့ပါတော့သည်။

နက်ရှ်ဘီးလ်မြို့မှ ဗုဒ္ဓကျောင်းတော်ကြီး

ဗုဒ္ဓကျောင်းတော်ကြီးသည် အမှတ် ၂၃၀၊ ထရ(တ်)လဲန်လမ်း၊ နက်ရှ်ဘီးလ်မြို့၊ တင်နက်စီပြည်နယ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဟောင်းကြီးကို ဦးဝင်းမြင့်တို့ မိသားစုသည် ၁၉၈၂-ခုနှစ်၌ ဒေါ်လာရှစ်သောင်းကျော်ဖြင့် ဝယ်ယူ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းတော်ကြီးအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြေတစ်ဧကခန့် ကျယ်ဝန်း၍ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီး တစ်လုံးနှင့် လူနေရန် သီးခြား နှစ်ထပ် အဆောက်အဦးကြီးတစ်လုံး ပါရှိသည်။ ယင်းဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီးသည် လူသုံးရာခန့် ဘုရားဝတ်ပြုနိုင်သည့် အဆောက်အဦးကြီး ဖြစ်ပါသည်။

နက်ရှိုင်းလိမ့်မည် မြန်မာမိသားစုအနေဖြင့် ဦးဝင်း မြင့်မိသားစုနှင့် ဦးဝင်းဆွေတို့ မိသားစု နှစ်စုသာ ရှိပါသည်။ လာအိုလူမျိုးမိသားစုများကတော့ သုံးဆယ်ခန့်ရှိ၍ ယင်း မိသားစုများနှင့်ပင် ဝါဆိုပွဲ၊ ကထိန်ပွဲများကို ကျင်းပရပါသည်။ အခါအားလျော်စွာ ကျောင်းသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းလာထိုင်ကြသည့် အမေရိကန်လူမျိုးအချို့လည်း ရှိတတ်ပါသည်။

ဦးဝင်းမြင့်တို့ မိသားစုက နေ့စဉ် ဆွမ်းတစ်အုပ် လာပို့၏။ တခါတရံ လာအိုမိသားစုများက ဆွမ်းလာကပ်ကြ ၏။ ဤမိသားစုများသည် နိုင်ငံခြား၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကား စေရန် သံဃာတော်များအား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် တတ် အားသမျှ အားပေးထောက်ပံ့နေကြသူများ ဖြစ်၍ ချီးကျူး စရာကောင်းလှပါပေသည်။

နက်ရှိုင်းလိမ့်မည် မိမိနေထိုင်စဉ်က သံဃာ တော် သုံးပါးနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ် ၇-ဦးခန့် ရှိပါ သည်။ သံဃာတော်များမှာ ဘုန်းကြီး ဦးဉာဏ်ပုဏ္ဏိက၊ ဘုန်း ကြီး ဦးဝိမလနှင့် မိမိတို့ ဖြစ်ကြ၏။

ဂေါပကလူကြီးများမှာ ဥက္ကဋ္ဌဦးဝင်းမြင့်၊ အတွင်းရေး မှူး ဂျိုဂျွန်စတိန်း၊ ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း ထိုင်းအမျိုးသမီးကလေး မှာ အမရာဖြစ်၍ အဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဦးဝင်းမြင့်၏ဇနီး ပက်တီ၊ မစ္စတာမာ့ကံ၊ မစ္စတာစင်နှင့် လာအိုဥက္ကဋ္ဌတို့ ဖြစ် ကြလေသည်။ တစ်လတစ်ကြိမ် ပုံမှန် စည်းဝေး၍ ကျောင်း ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သံဃာတော်များအပိုင်းမှ တရားဟော တရားပြခြင်း၊ ကျောင်းသေနာသနဝတ်များကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ တရားဘာဝနာပွားများခြင်း စသည့် ဘာသာရေး အလုပ်များ ပြုလုပ်၍ အေးချမ်းစွာ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကြ ရပါသည်။

နယူးယောက် ပထမဝါဆိုပွဲ

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် လူမှုရေးပွဲ၊ ဘာ သာရေးပွဲတော်များ ကျင်းပရခြင်းကို နှစ်ခြိုက်သဘောကျ၏။ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတပါးသို့ ရောက်ရှိနေကြသော်လည်း ယင်း ပွဲတော်များကို အခါအားလျော်စွာ ကြိုးစား ကျင်းပလေ့ရှိကြ ၏။ နယူးယောက်မြို့ အမေရိကန် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းအနေဖြင့်လည်း ၁၉၈၃-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၁၆)ရက်နေ့ ၌ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပွဲကျင်းပရန် စီစဉ်လျက် ရှိ၏။ ယင်း ဝါဆိုပွဲတော်သို့ ကြွရောက်ရန် မိမိအား ဝါရှင်တန်ဆရာတော် ဦးကေလာသမှတစ်ဆင့် ပင့်ဖိတ်ထား၏။ မိမိအနေဖြင့်လည်း ပင့်ဖိတ်မှုကို ဝမ်းမြောက်စွာပင် လက်ခံခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်အရှင်ကေလာသသည် နယူးယောက်မြို့ အမေရိကန် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးကို စတင် တည် ထောင်ရာ၌ ပါဝင် ဦးဆောင် ညွှန်ကြားခဲ့သည့် ဆရာတော် တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်မြို့၌ နေထိုင်သော်လည်း နယူးယောက်မြို့ အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း၏ အမြဲတမ်း ဩဝါဒစရိယဆရာတော် ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်မြို့ ၌ ဆရာတော်နှင့်တွေ့ဆုံစဉ် မိမိအား နယူးယောက်၌ ဘုရား ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အေဘီဘီအေအသင်းနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ် သက်၍ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးဟန်ကြူထံသို့ အကြံပေးထောက်ခံ စာတစောင်ကိုလည်း ရေးပြီး မိမိနှင့် ပေးလိုက်ပါသည်။

မိမိသည် နယူးယောက်သို့ ၁၉၈၃-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၁၀)ရက်နေ့တွင် ဝါရှင်တန်မှတစ်ဆင့် ရထားဖြင့် ကြွသွား ခဲ့ပါသည်။ ဇူလိုင်လ (၁၆)ရက်နေ့မှာ ဘရောင့်စ်အရပ်ရှိ ထိုင်းကျောင်း၌ ဝါဆိုပွဲကျင်းပမည် ဖြစ်၏။ ပွဲတော်မတိုင်မီမှာ ထိုင်းကျောင်းသို့ သွားရောက် လည်ပတ် ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။ မိမိသည် ထိုင်းဘုန်းကြီးများနှင့် မိတ်ဆက် စကားများ ပြော ကြသောအခါ ထိုင်းဘုန်းကြီး မဟာစဝမ်သည် မိမိ၏တပည့် ထိုင်းဦးဇင်းတပါး၏ မိတ်ဆွေဖြစ်နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုင်းဘုန်းကြီးများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသွား၏။

သူတို့မှာ ကျောင်းအသစ်တကျောင်းကို နယူး ယောက်အထက်ပိုင်း မောင့်ဘာနွန်၊ ယောက်ကားမြို့တွင် ဝယ်ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ယခုဤကျောင်းဟောင်းကို မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းမှ ဝယ်ယူလျှင် ဈေးသက်သာစွာ ဖြင့် ရောင်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မိမိအား ပြော၏။ မိမိသည် ဤကိစ္စကို ဥက္ကဋ္ဌဦးဟန်ကြူနှင့် အမှုဆောင်လူကြီးများအား ပြောပြရာ အမှုဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အများစုကလည်း ကျောင်းဝယ် ရန် ဆန္ဒရှိကြ၏။

သို့ဖြစ်၍ မိမိအနေဖြင့် ဤကျောင်းကို ဝယ်ယူသင့် ကြောင်း အမှုဆောင်လူကြီးများအား တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ အမှုဆောင်အများစု၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် ယင်းထိုင်းကျောင်း ဟောင်းကို တန်ဖိုးငွေ ဒေါ်လာလေးသောင်းဖြင့် ဝါဆိုပွဲရက် အမီ ဝယ်ယူဖြစ်ခဲ့ပါတော့၏။ မိမိအနေဖြင့် နယူးယောက်၌ ပထမဆုံး မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း တကျောင်း ဖြစ်ပေါ်လာ ခြင်းကြောင့် အတော်ပင် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၃-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၁၆)ရက်နေ့၌ ပထမဆုံး အကြိမ် နယူးယောက်ဝါဆိုပွဲတော်ကို ဤကျောင်းပေါ်မှာပင် ပျော်ရွှင်စွာ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဤဝါဆိုပွဲ၌ သီဟိုလ်ဆရာ တော်၊ ထိုင်းဆရာတော်များနှင့် မိမိတို့နှစ်ပါးအား အေဘီ

ဘီအေအသင်းမှ ဝါဆိုသင်္ဂဟ်ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြပါသည်။

ကျောင်းဝယ်ဖြစ်ပြီဖြစ်၍ ဤကျောင်း၌ မိမိနှင့် ဦးပညာဇောတတို့အား ဝါဆိုပေးရန် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ပင့်ဖိတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသည် တင်နက်စီမှ ဘုန်းကြီးဦးဝိမလနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့အား ဤကိစ္စကို ပြောကြား၍ မိမိအား နယူးယောက်၌ ဆက်လက် ဝါဆိုရန် ခွင့်ပြုစေလိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် စန်တာခရ တောင်ပုလူရိပ်သာမှ ဦးပညာဇောတတို့က နယူးယောက်၌ မိမိနှင့်အတူ ဝါဆိုရန် ဒေါက်တာအောင်သိန်းနှင့် ဦးအောင်သိန်းတို့က ပင့်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်၍ ၈၃-ခုနှစ်၌ နယူးယောက်မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ မြန်မာရဟန်းတော်နှစ်ပါးတို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ဝါဆို ဝါကပ်ခဲ့ကြပါသည်။

ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်တတ်ခြင်းသည် လောကတံထွာ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ယခုလည်း မိမိတို့ မဖြစ်ချင်သည့် ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ ဝါဆိုပြီးနောက် များမကြာမီ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ကျောင်းဝယ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသင်းအမှုဆောင်လူကြီးများ သဘောထား ကွဲလွဲခဲ့ကြ၏။ အမှုဆောင်အချို့က ဤကျောင်းသည် တရုတ်တန်းနှင့် ဝေး၍ အသွားအလာရခက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ ကျောင်းဝယ်မှုကို ဖျက်သိမ်းလိုကြ၏။ အမှုဆောင်အချို့က ဤကျောင်းကို ဆက်လက်၍ အပိုင်ဝယ်လိုကြသော်လည်း ဆက်ပြီး မဝယ်လိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ များနေသောကြောင့် ကျောင်းဝယ်မှုကို နောက်ဆုံး၌ ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ မမျှော်လင့်သော ပြဿနာပေါ်လာသောအခါ မိမိတို့ ရဟန်းနှစ်ပါးက ကြားဝင်၍ “ခြောက်လအတွင်း ကျောင်းအသစ်ကို ပြန်ဝယ်ယူမည်ဟု ကတိပြုပါက ဤကျောင်းဝယ်မှုကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ပါတယ်။ ကတိမပြုလျှင် တော့ မဖျက်သင့်ပါ”ဟု ပြောသောအခါ အသင်းအမှုဆောင်များက ကျောင်းအသစ်ကို ခြောက်လအတွင်း၌ ပြန်ဝယ်ယူမည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုင်းဘုန်းကြီးများအား မိမိက တောင်းပန်၍ စရန်ငွေ ဝါးထောင်ကို ပြန်တောင်းယူကာ ကျောင်းဝယ်မှုကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းဝယ်မှုကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သော်လည်း ထိုင်းဘုန်းကြီးများက သဘောထားကြီးစွာဖြင့် မိမိတို့နှစ်ပါးအား သူတို့

ကျောင်း၌ ဝါကျွတ်သည်အထိ နေခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၈၃-ခုနှစ်၌ ထိုင်းကျောင်းမှာ ဝါဆိုခဲ့ရပါသည်။

ဝါတွင်း၌ ဦးမင်းနှင့် သူ၏တပည့် မဂျူဒီတို့က ကျောင်းကပ္ပိယတာဝန်ကို ယူခဲ့ကြသည်။ ဦးမင်းသည် အချက်အပြုတ်ကောင်းသည်။ သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ပုံကိုလည်း နားလည်၏။ ဦးမင်းကို ဒေါက်တာစောရွှေဒါးက ကျောင်းသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အမှုဆောင်လူကြီးများက ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ပေး၏။

မိမိတို့ ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးသည် ကျောင်းသစ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဒကာ ဒကာမများအား အမြဲလိုလို အားပေးတိုက်တွန်းနေခဲ့ရပါသည်။ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးဟန်ကြူမှာတော့ ကျောင်းသစ်အတွက် စီမံချက်ရှိနေပါသည်။ သူ၏ ထရိုင်ဂျင်နယ် ကုမ္ပဏီပိုင် အဆောက်အဦးဝါးလုံးထဲမှ တစ်လုံးကို ဘုရားကျောင်းပြုလုပ်ရန် အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအား တန်ဖိုးသက်သာစွာဖြင့် ရောင်းပေးမည်ဟု အကြံပြုထား၏။ သူ၏အကြံပြုချက်ကို အမှုဆောင်အများစုကလည်း သဘောတူကြ၏။

မိမိတို့လည်း ဒကာ ဒကာမများအား ကျောင်းသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် တရားဟော စည်းရုံး အားပေးပြီး နေခဲ့ကြပါသည်။ အသင်းအမှုဆောင်များအနေဖြင့်လည်း အသင်းစည်းဝေးပွဲများကို လစဉ်ပုံမှန် ဆက်လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

သီတင်းဝါလကျွတ်သောအခါ မိမိတို့ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးသည် ဦးဟန်ကြူ၏ ပဲပြားစက်ရုံခန်း အထက်ထပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး သီတင်းသုံးခဲ့ကြရပါသည်။ ပဲပြားစက်ရုံသည် အမှတ် (၄၅၀) ဘရမ်းမိလမ်း မင်ဟက်တန်တွင် တည်ရှိ၏။ တရုတ်တန်းနှင့် နီး၏။ သွားရေး လာရေး လွယ်ကူ၏။ ဤယာယီကျောင်း၌ နေထိုင်စဉ်မှာ အရုဏ်ဆွမ်း နေ့ဆွမ်း ဆက်ကပ်မှုကို ဦးဟန်ကြူမိသားစုက တာဝန်ယူထား၏။ စနေနေ့နှင့် တနင်္ဂနွေနေ့များ၌ အခြား ဒကာ ဒကာမများလည်း အခါအားလျော်စွာ လာရောက် ဆွမ်းကပ်ကြပါသည်။ တခါတရံ အိမ်သို့ ပင့်ပြီး ကပ်ကြ၏။

မိမိသည် အချိန်အားနေသဖြင့် နယူးယောက်တက္ကသိုလ်၌ ကမ္ဘာ့ဘာသာရေး မဟာဝိဇ္ဇာတန်းကို ဗဟုသုတအဖြစ် သုံးလခန့် သွားရောက်တက်ခဲ့၏။ ကျန်းမာရေးအတွက် မင်ဟက်တန် ဘက်ထရီပိုဒ်ဥယျာဉ်သို့ ဘရော့ဝေးလမ်းမကြီးအတိုင်း နေ့စဉ် နံနက်တိုင်း လမ်းလျှောက်ထွက်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ရောက်သောအခါ ထိုင်ခုံတစ်ခုပေါ်၌

ထိုင်၍ မိနစ်အနည်းငယ်ခန့် မေတ္တာဘာဝနာ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာ တရားရှုမှတ်၏။ ထို့နောက် ဇင်ယော်ငှက် စာက လေးငှက်များကို အစာကျွေး၏။

ဤကုသိုလ်ကြောင့် နယူးယောက်မြို့ကြီး၌ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ပါစေဟုလည်း ဆုတောင်း၏။ ကုသိုလ်အဖို့ဘာဝကိုလည်း ပစ္စည်းလေးပါး ဒကာ ဒကာမများကို အမှုထမ်း၍ သတ္တဝါအနန္တတို့အား အမျှပေးဝေ၏။ နယူးယောက်မြို့ကြီး၌ ကျောင်းသစ် အမြန်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဒကာ ဒကာမများကို စည်းရုံးတရားဟောရင်း ဤယာယီကျောင်းကလေး၌ ခြောက်လခန့် နေထိုင် သီတင်းသုံးခဲ့ရပါသည်။

အေဘီဘီအေအမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ခြောက်လအတွင်းမှာ ကျောင်းအသစ်ဝယ်ယူမည်ဟူသော ကတိပြုချက်အတိုင်း ယခုလက်ရှိ အမှတ် (၆၁၉) ဘားဂင်းလမ်း၊ ဘရတ်ကလင်ရပ်၌ ရှိသည့် ကျောင်းအဆောက်အဦးကြီးကို ဦးဟန်ကြူထံမှ ဒေါ်လာနှစ်သောင်းဖြင့် အကြွေးဝယ်ယူ၍ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများ ပြုလုပ်နေကြပါသည်။

ဤအဆောက်အဦးသည် လေးထပ်အဆောက်အဦးဖြစ်၍ အမိုးတစ်လုံးမှာ သုံးမရအောင် ပျက်နေသောကြောင့် အမိုးအသစ်လဲရ၏။ မိုးယိုသောကြောင့် အထပ်တိုင်း၌ ကွန်ကရစ်ကြမ်းခင်းများ ဆယ်ပေပတ်လည်ခန့် ဆွေးမြေ့ပေါက်ပြဲနေ၍ အသစ်ပြန်ခင်းရ၏။ အထပ်တိုင်း၌လည်း ပြုတင်းပေါက်များ မရှိသောကြောင့် ပြုတင်းပေါက်များ အသစ်ဖောက်ရ၏။ လူတက်၍ နေနိုင်အောင် အစစအရာရာ ပြုပြင်ရသောကြောင့် ငွေအမြောက်အများ ကုန်ကျခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ကျောင်းပြုပြင်နေစဉ်အတွင်းမှာ မိမိတို့ ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးသည် ကျောင်းအဆောက်အဦးနှင့် ကျောချင်းကပ်လျက်ရှိသည့် အမှတ် (၆၄၀) ဒီးနဲလမ်း၊ ဘရတ်ကလင်ရပ်ရှိ ဦးဟန်ကြူ၏ စက်ရုံသုံးထပ်တွင် ခေတ္တနေထိုင်ခဲ့ကြရပါသည်။

ဦးပညာဇောတကို တောင်ပုလုရိပ်သာမှ လှိုင်းတက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ပြုစုရန်အတွက် ပြန်ခေါ်သဖြင့် ဦးပညာဇောတသည် ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဘိုးလ်ဒါးကရီတောင်ပုလုရိပ်သာသို့ ၁၉၈၄-ခုနှစ် ဝါဆိုလတွင် ပြန်ကြွသွားခဲ့ရပါသည်။ ထိုအချိန်မှ စ၍ မိမိတစ်ပါးတည်းသာ နယူးယောက်ဘုရားကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်ခဲ့ရပါတော့သည်။

လောကချမ်းသာဘုရားကြီး

မြန်မာပြည်မှ လူဒါန်းလိုက်သည့် ဉာဏ်တော် လေးပေရှိသည့် ကြေးဆင်းတုရုပ်ပွားတော်ဘုရားကြီးနှင့်တကွ အခြားသော ဘာသာရေး အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ ၁၉၈၅-ခုနှစ် မတ်လထဲမှာ သင်္ဘောဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ဘုရားကြီးနှင့်အတူ ရွှေပလ္လင်ကြီး၊ သင်္ကန်းပရိက္ခရာ အစုံတစ်ရာ၊ ငါးပိသာအလေးချိန်ရှိသည့် ကြေးစည်တစ်လုံး၊ ရွှေထီးနှစ်လက်၊ ထီးဖြူနှစ်လက်၊ ရွှေဥဆောင်းနှစ်လုံး၊ ရွှေကလပ်နှစ်ခုတို့လည်း ပါဝင်သည်။

မိမိသည် ဘုရားကြီး၏ ဘွဲ့တော်ကို “လောကချမ်းသာဘုရားကြီး” ဟု ရွေးချယ်ခဲ့၏။ ဤဘွဲ့တော်သည် လောကသူ လောကသားများအတွက် လောကီလောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကို ပြည့်စုံစေနိုင်သည့် ဘုရားဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပေးသည်။ ခေါ်လိုကောင်းသောကြောင့် ဝါစာသိလိင္ဍလည်း ဖြစ်၏။

လောကချမ်းသာဘုရားကြီး၏ ဘုရားဒကာ ဒကာမများမှာ ပြည်မြို့မှ ဗူးစိမ်းကြီး လက်ဖက်ခြောက်ကုန်သည်ကြီး ဦးဘဦးနှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်ရီ၊ မန္တလေးမြို့မှ လက်ဖက်ခြောက်ကုန်သည်ကြီး ဦးယောက်ကြည်နှင့် ဇနီးဒေါ်လှရင်၊ နယူးဂျာစီမှ ဦးတင်မောင်နှင့် ဇနီးဒေါ်ရွှေဥမိသားစုတို့နှင့်တကွ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ ဒကာ ဒကာမများ ဖြစ်ကြပါ၏။ ဤနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းများကို အမေရိကန်သို့ သယ်ဆောင်ခ စရိတ် ဒေါ်လာ (၅၀၀၀)ကျ၍ ဤစရိတ်ကို အေဘီဘီအေမှ လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းလှူဒါန်းခြင်း

အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းသည် ဘားဂင်းလမ်း အမှတ် (၆၁၉) လက်ရှိ အဆောက်အဦးကို ဦးဟန်ကြူထံမှ ဒေါ်လာနှစ်သောင်းဖြင့် ဝယ်ယူရန် သဘောတူခဲ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပါပြီ။

သို့သော်လည်း ဦးဟန်ကြူအနေဖြင့် အသင်းအား မရောင်းတော့ဘဲ ယင်းအဆောက်အဦးကို ဘုရားကျောင်းအဖြစ် လှူဒါန်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၉၁-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁)ရက်နေ့၌ သံဃာတော်များနှင့် အမှုဆောင်လူကြီးများ၏ ရှေ့မှောက်မှာ လောကချမ်းသာဘုရားကြီးအား ဘုရားကျောင်းတော်အဖြစ် လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအဆောက်အဦးသည် ဗုဒ္ဓသန္တက - ဘုရားပိုင် ဖြစ်၍ အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း

အနေဖြင့် ဘုရားကြီးနှင့်တကွ ဘုရားကျောင်းကန်များ၊ ဘုရားအလှူတော်ငွေများကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပေးရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

ဦးဟန်ကြူ ဒေါ်ခင်ဝါတို့မိသားစုသည် မ,တည် ဘုရားကျောင်း ဒကာ ဒကာမများ ဖြစ်ကြ၏။ ဘုရားကျောင်းတော်အား နည်းများမဆို လှူဒါန်းခဲ့ကြသည့် ဒကာ ဒကာမအပေါင်းကတော့ စုပေါင်း ဘုရားကျောင်း ဒကာ ဒကာမများပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

သိမ်သမုတ်ခြင်း

သိမ်ဟူသည် ရဟန်းသံဃာတော်များ ကံဆောင်ရန် အတွက် သီးခြား သတ်မှတ် သမုတ်ထားသည့် နေရာကို ဆိုလိုပါသည်။

သိမ်သည် နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိ၏။ ဗဒ္ဒသိမ် နှင့် အဗဒ္ဒသိမ်တို့ ဖြစ်၏။ ဗဒ္ဒသိမ်ဟူသည် နေရာအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်၍ သမုတ်ထားအပ်သည့် သိမ်မျိုးဖြစ်၍ အဗဒ္ဒသိမ်မှာ သမုတ်စရာမလိုဘဲ တစ်မြို့လုံး သို့မဟုတ် တစ်ရွာလုံးသည် ထိုမြို့ရွာ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ အလိုလို သိမ်ဖြစ်နေတော့၏။ သို့ပါသော်လည်း ထိုမြို့ရွာတို့၌ ကျောင်းများစွာ ရှိနေခြင်းကြောင့် ကံပြုရာ၌ သံဃာစုရန် လွယ်ကူစေဖို့ အတွက် ဗဒ္ဒသိမ်များကို ကျောင်းတိုင်းမှာ သမုတ်ထားကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် လောကချမ်းသာဘုရားကျောင်း အပေါ်ဆုံး အထပ်၌ ဗဒ္ဒသိမ်အဖြစ် ၁၉၈၄-ခုနှစ်တွင် မဟာစည် သြဝါဒစရိယဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတဦးဆောင်၍ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ မြန်မာဆရာတော်များ သိမ်သမုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါ၌ ရဟန်းခံမှု ကထိန်ကံဆောင်မှု ကိစ္စများကို ဘုရားကျောင်းပေါ်၌ ချမ်းသာ လွယ်ကူစွာ ပြုလုပ်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားကျောင်းပွဲတော်များ

မိမိသည် ဘုရားကျောင်း၌ ဘာသာရေးပွဲတော်များကို အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပနိုင်အောင် အမှုဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်၍ စီစဉ်ခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် နှစ်စဉ် ဇန်နဝါရီလ၌ နှစ်သစ်ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သပွဲ၊ မတ်လတွင် ထမနဲပွဲ၊ ဧပြီလတွင် မြန်မာနှစ်သစ်ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သပွဲ၊ မေလတွင် ဗုဒ္ဓနေ့ပွဲ၊ ဇူလိုင်လတွင် ဝါဆိုပွဲ၊ သြဂုတ်လတွင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဂုဏ်ရည်စူးပူဇော်ပွဲနှင့် စုပေါင်း ရဟန်းခံ ရှင်ပြုပွဲ၊ အောက်တိုဘာလတွင် ကထိန်ပွဲတို့ကို

ပုံမှန် ကျင်းပလျက် ရှိနေပါပြီ။

ဤပွဲတော်များ၌ ဧည့်ပရိတ်သတ်များအား မြန်မာအစားအစာ တမျိုးမျိုးဖြင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးလေ့ရှိပါသည်။ ပရိတ်သတ်များကလည်း ဘုရားကျောင်းတော် ပြုပြင်ရန်၊ ဘုရားကျောင်းကန်များ တည်ဆောက်ရန် အလှူတော်ငွေများကို မိမိတို့ သဒ္ဓါတတ်စွမ်းသရွေ့ လှူဒါန်းသွားကြပါသည်။ ယင်းအလှူတော်ငွေများဖြင့် ဘုရားကျောင်းကန်များကို တည်ဆောက်လာခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် နယူးယောက်၌ တကျောင်း၊ နယူးဂျာစီ၌တကျောင်း တည်ဆောက်ထားနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ လောကချမ်းသာစေတီတော်ကြီးကိုလည်း နယူးဂျာစီကျောင်းတွင် တည်ထားနေပြီ ဖြစ်သည်။

ရဟန်းတော်များ ပင့်ခြင်း

ဦးပညာဇောတ တောင်ပုလူရိပ်သာသို့ ပြန်ကြွသွားပြီးနောက် မိမိနှင့်အတူ အဖော်အဖြစ် သီတင်းသုံးနေထိုင်ရန် ရန်ကုန် မဟာစည်တိုက်ကြီးမှ ဦးပညာဘာသကို ၁၉၈၆-ခုနှစ်၌ နယူးယောက်သို့ ပင့်ခဲ့ပါသည်။ ဦးပညာဘာသသည် မိမိနှင့်အတူ သုံးနှစ်ခန့် သီတင်းသုံး နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ၏ တာဝန်ပေးမှုအရ ချီကာဂိုမြို့ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်ရန် ကြွသွားခဲ့ပါသည်။

မိမိသည် ၁၉၈၆-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ မြန်မာပြည်သို့ အလည်ပြန်ကြွစဉ် အိမ်မဲမြို့ အောင်သိပ္ပံစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက ဘုန်းကြီးဦးအဘယာလင်္ကာရအား အမေရိကန်မှာ ပညာသင်ကြွလိုလျှင် မိမိ အကူအညီပေးပါမည်ဟု ဖိတ်ခံ၏။ ၁၉၉၀-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂၅)ရက်နေ့တွင် ဦးအဘယာလင်္ကာရ နယူးယောက်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ဤအတောအတွင်း၌ ဘုန်းကြီးဦးကေလာသမုတဆင့် ဦးမဟောသဓပဏ္ဍိတနှင့် ဆက်သွယ်မိခဲ့ပြီး ၁၉၉၁-ခုနှစ် မတ်လ (၃)ရက်နေ့တွင် ဦးမဟောသဓပဏ္ဍိတသည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှတဆင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ကြွရောက်လာခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၅-ခုနှစ်တွင် နယူးဂျာစီ မဟာစည်သတိပဋ္ဌာန်ရိပ်သာ တည်ထောင်သောအခါ ကျောင်းများ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရန် အနည်းဆုံး ရဟန်းတော်ငါးပါး ရှိသင့်သည်ဟု မိမိအနေဖြင့် ယူဆသောကြောင့် မဟာစည်တိုက်ကြီးမှ ဦးပညာသီဟနှင့် ဦးသီလာစာရတို့ကို ၁၉၉၅-ခုနှစ်တွင် ပင့်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၅-ခုနှစ်တွင်ပင် ဝါရှင်တန်ဆရာတော် ဦးကေလာသ ကျန်းမာရေးမကောင်းသဖြင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ၉-၃-၉၅ နေ့တွင် ဦးမဟောသပေဏ္ဍိတ ဝါရှင်တန်သို့ ကြွသွားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၆-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၂၈)ရက်နေ့တွင် ဆရာတော် ဦးကေလာသ စံလွန်တော်မူပြီးနောက် ဘုန်းကြီး ဦးမဟောသပေဏ္ဍိတသည် ကေလာသဝိဟာရကျောင်းကို ဘော်လံတီမိုးမြို့၌ တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၇-ခုနှစ် ဇွန်လ (၈)ရက်နေ့၌ လန်ဒန်မြို့ တိသရဏဝိဟာရကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသော မြောင်းမြဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူခဲ့ပြီးနောက် ဆရာတော်ကြီး၏ ဆန္ဒအရ ဦးအဘယာလင်္ကာရ နှင့် ဦးဝေပုလ္လတို့နှစ်ပါးကို တိသရဏဝိဟာရ၏ ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးများအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ရာ ဘုန်းကြီးဦးအဘယာလင်္ကာရသည်လည်း ၁၉၉၇-ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အင်္ဂလန်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးပြောင်းရွှေ့သွားသဖြင့် မဟာစည်ရိပ်သာကြီးမှ ဦးက္ခန္ဓာစာရနှင့် ဦးကောဝိဒတို့နှစ်ပါးကို ပင့်ခဲ့ရာ ၁၉၉၇-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၇)ရက် ဒုတိယဝါဆိုမိ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြပါသည်။

အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းမှ ၁၉၈၃-ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆-ခုနှစ်အတွင်း ပင့်ခဲ့သော နာယကသံဃာတော်များ

၁။	ဆရာတော်အရှင်က္ခန္ဓက	-	၁၉၈၃
၂။	အရှင်ပညာဇောတ	-	၁၉၈၃
၃။	အရှင်ပညောဘာသ	-	၁၉၈၆
၄။	အရှင်အဘယာလင်္ကာရ	-	၁၉၉၀
၅။	အရှင်မဟောသပေဏ္ဍိတ	-	၁၉၉၁
၆။	အရှင်သီလာစာရ	-	၁၉၉၅
၇။	အရှင်ပညာသီဟ	-	၁၉၉၅
၈။	အရှင်က္ခန္ဓာစာရ	-	၁၉၉၇
၉။	အရှင်ကောဝိဒသာရ	-	၁၉၉၇
၁၀။	အရှင်စက္ကိန္ဒ	-	၂၀၀၀
၁၁။	အရှင်ခေမိန္ဒ	-	၂၀၀၀
၁၂။	အရှင်ဝိမလ	-	၂၀၀၂
၁၃။	အရှင်စန္ဒာသီရိ	-	၂၀၀၂
၁၄။	အရှင်ဝဏ္ဍိတ	-	၂၀၀၄
၁၅။	အရှင်သောဘန	-	၂၀၀၆

အသင်းတည်ထောင်ခဲ့သည့် အမှုဆောင်များ

၁၉၇၉-ခုနှစ် အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းကို စတင် တည်ထောင်စဉ်အခါက ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် အမှုဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဦးဟန်ကြူ၊ ဒေါက်တာဦးအောင်သိန်း၊ ဒေါက်တာလှဖေ၊ ကိုဌေး၊ ဦးအေးကြူတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤအသင်း ဒါရိုက်တာလူကြီး ငါးဦးတို့ဖြင့် အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကို မှတ်ပုံတင်ခဲ့ရာ ၁၉၈၁-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၂၁)ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်ပြည်နယ်မှ အသိအမှတ်ပြုကြောင်းလက်မှတ်ကို ရရှိခဲ့လေသည်။ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နံပါတ်ကိုလည်း ၁၉၈၅-ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၉)ရက်နေ့၌ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ဤအသင်းကို စတင် တည်ထောင်စဉ်က ဒေါက်တာဦးလှဖေနှင့် ဦးပေါ်ဦးတို့နှစ်ဦးအား အသင်းဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသော်လည်း သူတို့နှစ်ဦးစလုံးမှာ အမှုထမ်းများဖြစ်၍ အချိန်မပေးနိုင်ကြသောကြောင့် ဦးဟန်ကြူအား အသင်းဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆို၏။

အသင်းကို တည်ထောင်ပြီးနောက် အမှုဆောင်အသစ်များလည်း တဖြည်းဖြည်း တိုးလာခဲ့ပါသည်။ ဦးပြုံးချို၊ ဦးအောင်ထွန်း၊ ဦးတင်မောင်၊ ဦးချန်းတက်၊ ဦးစောသာ၊ ဦးခင်မောင်ဝင်း၊ ဦးကျော်ဒွန်း၊ ဦးအောင်သိန်း၊ ဦးရှိန်၊ ဦးသန်းအောင်၊ ဦးရဲမြင့်၊ ဦးမြင့်သိန်း၊ ဒေါ်ဌေးကြည်၊ ဒေါ်ကျိန်းကျိန်း၊ ဒေါ်ရွှေဥ၊ ဒေါ်တင်တင်၊ ဒေါ်မြဌေး၊ ဒေါ်အိအိမေ၊ ဒေါ်နန်းလင်း စသည့် အမှုဆောင်များသည် အသင်းကိစ္စများကို တက်တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၁၉၈၃-ခုနှစ် အေဘီဘီအေ အမှုဆောင်လူကြီးများမှာ ဦးဟန်ကြူ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးတင်မောင် (ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးကျော်လွင်လှ (အတွင်းရေးမှူး)၊ ဦးခင်မောင်ဝင်း (စာရင်းစစ်)၊ ဦးအောင်ထွန်း (စာရင်းကိုင်)၊ ဦးရှိန်၊ ဦးသန်းအောင်၊ ဦးရဲမြင့်၊ ဦးဇော်မင်း၊ ဦးလှရွှေ၊ ဒေါ်ဌေးကြည်၊ ဒေါ်ခင်ဝါ၊ ဒေါ်မြဌေး၊ ဒေါ်တင်တင်၊ ဒေါ်အိအိမေ၊ ဒေါ်ရွှေဥ၊ ဒေါ်ကျိန်းကျိန်း၊ ဒေါ်နန်းလင်း၊ ဒေါ်ချစ်တီတို့ ဖြစ်ကြ၏။

၁၉၈၄-ခုနှစ်တွင် ဦးကျော်လွင်လှသည် အလုပ်ဖြင့် ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သောကြောင့် ဦးခင်မောင်ဝင်းအား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြ၏။ ဦးခင်မောင်ဝင်းသည် ၁၉၉၂-ခုနှစ်တွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်သွားခဲ့သောအခါ ဦးသန်းအောင်အား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြ၏။ ဦးစိန်မြင့်၊ ဦးဝင်းမောင်၊ ဦးကျော်တင့်၊ ဦးရဲအောင်၊ မောင်တင်အောင်ရှိန်တို့သည်

အသင်းအမှုဆောင်များ ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့

၁၉၉၄-ခုနှစ်၌ ဦးသန်းအောင် မြန်မာပြည်ပြန်သွားသောအခါ ဦးလှဖူးသည် အသင်းအတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ဦးကျော်ထွန်း၊ ဦးဖေတင်ဝင်း တို့သည် အသင်းအမှုဆောင်များအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။

အေဘီဘီအေအသင်း၌ ချက်ပြုတ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့ဟူ၍ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ချက်ပြုတ်ရေးအဖွဲ့သည် အသင်းပွဲတော်များတွင် ကျွေးမွေးညှိနှိုင်းရန်အတွက် အစားအသောက်များကို စီမံချက်ပြုတ်ပေးပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်များအတွက်လည်း အခါအားလျော်စွာ ကူညီချက်ပြုတ်ပေးပါသည်။

၁၉၉၉-ခုနှစ် အမှုဆောင်လူကြီးများမှာ ဦးဟန်ကြူ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌများမှာ ဦးဖေတင်ဝင်း၊ ဦးလှဖူး၊ ဦးစိန်မြင့်တို့ ဖြစ်သည်။ ဦးစောဝင်း (အတွင်းရေးမှူး)၊ ဒေါ်ငွေကြည် (ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း)၊ မောင်တင်အောင်ရှိန် (စာရင်းကိုင်)၊ ဦးကျော်တင့် (စာရင်းစစ်)၊ ဦးမြင့်သိန်း (နှီးဆော်ရေးမှူး)၊ ဦးကျော်ထွန်း၊ မောင်ဓာတ်ကျော်၊ မောင်ကျား (ရှေ့နေ)၊ ဒေါက်တာခင်မောင်၊ ဌေးဌေးဝင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဤဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ဝင်များသည် အချိန်နှင့် လုပ်အားကို ပေးလှူ၍ အသင်းဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ကြသူများဖြစ်ပါ၏။ အချိန်ကို တန်ဖိုးထားကြသည့် အမေရိကန်လို နိုင်ငံများ၌ မိမိတို့၏ အချိန်နှင့်လုပ်အားများကို သာသနာတော်အတွက် ပေးလှူကြသောကြောင့် ထိုဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ကြသူများ၏ စေတနာမှာ အထူး ချီးကျူးစရာ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၆-ခု အမေရိကန်-မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း အမှုဆောင်များ နှင့် ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ဝင်များ

- ၁။ ဦးဟန်ကြူ - ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ဦးစိန်မြင့် - ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ
- ၃။ ဒေါ်ဌေးဌေးဝင်း - ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ
- ၄။ ဦးစောဝင်း - အတွင်းရေးမှူး
- ၅။ ဦးအောင်ဝင်း - တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
- ၆။ ဒေါက်တာခင်မောင် - ဘဏ္ဍာရေးမှူး
- ၇။ ဦးကျော်တင့် - စာရင်းစစ်
- ၈။ ဦးမြင့်သိန်း - တွဲဖက်စာရင်းစစ်
- ၉။ တင်အောင်ရှိန် - စာရင်းကိုင်
- ၁၀။ ဒေါ်ထားကြည် - တွဲဖက်စာရင်းကိုင်
- ၁၁။ ဦးမြတ်ဦး - တွဲဖက်စာရင်းကိုင်
- ၁၂။ ဦးမောင်မောင် - အမှုဆောင်
- ၁၃။ ဒေါ်လီလီဌေး - အမှုဆောင်
- ၁၄။ ဦးသိန်းဝင်း - အမှုဆောင်
- ၁၅။ ဒေါက်တာမြတ်မြတ်မွန် - အမှုဆောင်
- ၁၆။ ဒေါက်တာမြတ်စိန် - အမှုဆောင်
- ၁၇။ ဦးစောကျင် - အမှုဆောင်
- ၁၈။ ဦးခင်မောင်ဝင်း - အမှုဆောင်
- ၁၉။ ဦးကျား - အမှုဆောင်
- ၂၀။ ဦးဘိန်ချွန် - အမှုဆောင်
- ၂၁။ ဒေါ်တင်ရွှေ - အမှုဆောင်
- ၂၂။ ဒေါ်ခင် - အမှုဆောင်
- ၂၃။ လော်ရင်းချင်း - အမှုဆောင်

ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဒေါ်ငွေကြည်(ကွယ်လွန်)၊ မလော်ရင်း၊ လီလီ၊ ဒေါ်တင်ရွှေ၊ ဒေါ်ခင်၊ ဒေါ်ခင်မြ၊ ဒေါ်ခင်စန်း၊ သန်းသန်းအေး၊ သဇင်အေး၊ အေးမြတ်မွန်၊ တင်တင်ရီ၊ ဒေါ်ဝင်း၊ ဒေါ်တင်တင်၊ ဒေါ်ခင်ဝါ၊ အခိန်၊ ဒေါ်ညွန့်၊ ဒေါ်လီလီဌေး၊ ဒေါ်ပက်(ကွယ်လွန်)၊ ဒင်ပယ်လ်၊ ချိုပြုံး၊ မတင်စိန်၊ မနွဲ့၊ ဦးဘိန်ချွန်၊ ဦးမြင့်သိန်း၊ မောင်ထွန်းအေး၊ မောင်ကျော်မင်း၊ ဦးစိန်မြင့်၊ မောင်ဝင်းရွှေ၊ ဦးစောဝင်း၊ ဒေါ်ထားကြည်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များလည်း အခါအားလျော်စွာ လာရောက်ကူညီ လုပ်အားပေးကြပါသည်။

အသင်းပြန်ကြားရေးအဖွဲ့သည် မဟာစည်ယူအက်စ်အေ အင်တာနက်ဆိုက် ကို ဖွင့်၍ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာပေးတရားတော်များနှင့် အသင်း၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို ရေးသားတင်ပြပေးလျက် ရှိကြပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ မောင်ဝင်းရွှေ၊ မောင်မျိုးမြင့်၊ မောင်ကျော်နိုင်၊ မောင်တူး၊ မောင်ထွန်းထွန်း၊ မောင်လင်းနိုင်နှင့် မိုက်ကယ်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤလူငယ်များသည် သာသနာတော် တိုးတက်အောင်မြင်ရေးအတွက် မိမိတို့ စွမ်းနိုင်သမျှ လုပ်ဆောင်နေကြသဖြင့် အလွန် ချီးကျူးစရာ ကောင်းပါသည်။ ယခုအခါ ဦးအောင်ဝင်းမှ ဆက်လက် တာဝန်ယူထား၏။

အသင်းအမှုဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်သူတို့သည် ဆရာတော် သံဃာတော်များ၏ ဩဝါဒကို ခံယူ၍ သာသနာရေး၊ ဘာသာရေးကိစ္စများကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ယခုအခါတွင် နယူးယောက်မြို့၌

လောကချမ်းသာဘုရားကျောင်းကြီး၊ နယူးဂျာစီ မနာလပန် မြို့၌ မဟာစည်သတိပဋ္ဌာန်ရိပ်သာကြီးနှင့် လောကချမ်းသာ စေတီတော်ကြီး(တည်ဆောက်ဆဲ) တို့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေပြီ။

ဤသာသနာ့အဆောက်အဦများ အရည်တည်တန်၊ ခိုင်မြဲတိုးတက်ရေးအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင် အပေါင်းတို့အနေဖြင့် မိမိတို့ တတ်နိုင်ရာဖက်မှ ဆက်လက်၍ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည် ဖြစ်ပါသတည်း။

အရှင်ကုန္ဒက

(“ဒေသန္တရ ဘဝဓရီးနှင့် အတွေ့အကြုံများ” မှ ကောက်နုတ် ဖော်ပြသည်။)

နိမိတ်တော်များမြောက်
ချမ်းသာရောက်ဖို့
ခုလောက်ကြိုးကုတ်
အားမထုတ်ဘူး။
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာ၏
ရှည်စွာအခွန်
ရောင်ဝါကွန်ဖို့
စွန့်စွန့်စားစား
ငါကြိုးစားသည်
စိတ်ထားငါမှာ အမြဲတည်း။

ဘေးမခ လူနတ်သတ္တဝါ

(၈၀)ပေါ်တေးထပ်

လောကချမ်းသာ စေတီမြတ်
မွေသရီဇာတ် ဖြာဖြာလှုံ
မြေမဟိထပ် သာသနာအသံသည်
မနာလပန် နယ်မြို့အလင်း
နယူးဂျာစီမြို့ အမေရိကန်မှာ
ပရမေဇိန် ဘဂဝါကိန်းဝပ်သန့်ရှင်း။

ဖူးမြင်လူနတ် ကြည်နူးသာသည်
ရည်စူးအမတာ ဘုံစဉ်အတွင်း
တည်ထူးပါဝါ စုံလင်နှင်းပေလိမ့်
ဂုဏ်ထင်အလင်း ကောင်းကျိုးမျှော်
ရတနာရောင်ခြယ် မျိုးစုံအဆင်းရယ်နဲ့
တန်ခိုးထုံသင်း ခန့်တင်းဌာပနာတော်။

မြန်မာယဉ်ကျေး လက်ရာဖော်သည်
မပျက်ကမ္ဘာပေါ် ဘေးရန်ကင်းပါလို့
တွေးကြံခပင်း အေးမြဖြူဇာတ်သဒ္ဓါ
ဘေးမခ လူနတ်သတ္တဝါ။

နှစ်ထောင်ခြောက်ခု သုံးဆယ်ဧပြီသာသည်
ဘုန်းထယ်မွေသရီဖြာ မော်ကွန်းတည်ဘုရားလေး
အရှင်ကုန္ဒက အရှင်အဘယ အရှင်ပညာသီဟ
ရှေ့ဦးဆောင်ပါသည်
မေ့ဘူးနောင်ခါ သာဓုညံဘုရားလေး။

အမှုဆောင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဟန်ကြူဒကာသည်
အထူးစံယူမြန်မာ ဖော်အပေါင်းစုံဘုရားလေး။

ဦးသိလိဋ္ဌ(မစိုးရိမ်) ရေးစပ်ပူဇော်သည်။

လောကချမ်းသာစေထီတော်ကြီး ဒုတိယဆင့် ဌာပနာထည့်သွင်းပူဇော်ပုံ

၂၀၀၆-ခုနှစ် မေလ (၇)ရက်နေ့၊ အေဘီဘီအေအသင်း လပတ်အစည်းအဝေးတွင် “လောကချမ်းသာစေထီတော်မြတ်ကြီး” ၏ ဒုတိယဆင့် ဌာပနာသွင်း ပူဇော်ပွဲတော်ကြီးကို ၂၀၀၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁၇)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းပင် ဌာပနာသွင်း ပူဇော်ပွဲကြီးကို စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပမည် ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အပေါင်းတို့ နှစ်ထောင်းအားရ ကုသိုလ်တွေ ထပ်ဆင့် ပွားကြရလေသည်။

ဌာပနာတော်ခန်းမှာ စေတီတော်၏သပိတ်မှောက် သတ္တဌာန ဌာပနာခန်းဖြစ်၏။ အဓိကဌာပနာတော် ပစ္စည်းများမှာ သတ္တဌာန ဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော် ခုနစ်ဆူဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ဗောဓိပင်၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင် ခုနစ်နေရာတို့၌ ခုနစ်ရက်စီ ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကြေးဖြင့်သွန်းလုပ်ထားသည့် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော် ခုနစ်ဆူကို ဌာပနာသွင်း ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဌာပနာထည့်သွင်းသောအခါမှာလည်း ခုနစ်ဌာနမှာ အစဉ်အတိုင်း သူ့နေရာနှင့်သူ ဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များကို ဌာပနာသွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ဌာပနာပစ္စည်းများကိုကား အခြားသင့်သောနေရာမှာ ထည့်သွင်းပူဇော်ပါမည်။

ဌာပနာထည့်သွင်းသည့် မင်္ဂလာအခါတော်အချိန်မှာ နံနက် ကိုးနာရီတိတိ အချိန်ဖြစ်၏။

ရှစ်နာရီခွဲအချိန်မှ စ၍ ပရိသတ်များသည် ဌာပနာပစ္စည်းများကို ပင့်ဆောင်လျက် ဘုရားဂုဏ်တော်များ ရွတ်ဆိုကာ စေတီတော်ကို လက်ျာရစ် သုံးကြိမ်ပတ်၍ ပူဇော်ကြရန် ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ဌာပနာတော်များကို သပိတ်မှောက်ပေါ်သို့ လက်ဆင့်ကမ်း ပင့်ဆောင်ကြ၍ ကိုးနာရီတိတိအချိန်မှာ ရုပ်ပွားတော် ခုနစ်ဆူတို့ကို ထည့်သွင်း ပူဇော်ပါမည်။

ဤအချိန်တွင် ပရိသတ်မှလည်း သတ္တဌာန လင်္ကာခုနစ်ပိုဒ်ကို အစဉ်အတိုင်း တစ်ပိုဒ်စီ ရွတ်ဆိုပူဇော် ကြည်ညိုနေကြရပါမည်။

သတ္တဋ္ဌာနဘုရားရှိခိုး လင်္ကာကြီး

၁။ ပလ္လင်္ကသတ္တဟ (ပလ္လင်္က=အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း)

ဘုန်းရောင်ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်၊ ပညိန္ဒြေ၊ ချွေရာမုနိဘိ၊ ဗောဓိကြုဋ်၊ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ ထူးဆန်းအံ့လောက်၊ မြေမှ ပေါက်သား၊ ရောင်တောက်မာရ်နှင့်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ သဗ္ဗညုတ၊ ဉာဏ်ကိုရပြီး၊ သတ္တဟရက်၊ ဖွဲ့ခွေလျက်ပင်၊ ငြိမ်သက် တင့်တယ်၊ သုံးစမှယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်...လက်ဦးပွဲပေကို။

၂။ အနိမိသသတ္တဟ (အနိမိသ=ပလ္လင်တော်ကို မမှိတ်သော မျက်စိဖြင့် ကြည့်၍၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း)

နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တဟတွင်၊ မာရပယ်လှန်၊ ပလ္လင်ယုံမှ၊ ဇေယျတူရူ၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊ ပလ္လင်နန်းကို၊ ဖြောင့်တန်းစကျ၊ စိမ်းစိမ်းရှုလျက်၊ သုံးလှူရှင်ပင်၊ ပျော်စံရွှင်သည်၊ ကြည်လင်...ညွတ်နူးဖွယ်ပေကို။

၃။ စင်္ဂဟသတ္တဟ (စင်္ဂဟ=စကြိုသွား၍၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း)

သုံးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ မြောက်ခွင်ဥတ္တရာ၊ စကြိုသာ၌၊ လူးလာတုံခေါက်၊ ကြွချီလျှောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်၊ တရား...ဆင်ခြင်လျက်ပေကို။

၄။ ရတနာဗရသတ္တဟ (ရတနာဗရ=နတ်တို့ဖန်ဆင်းသော ရွှေအိမ်၌၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း)

လေးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊ ပလ္လင်ထွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ၊ ရတနာရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ မဟာဉာဏ၊ သာဂရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊ ရောင်ရှင်... ခြောက်ဖြာဦးလို့ကို။

၅။ အဇပါလသတ္တဟ (အဇပါလ=ဆိတ်ကျောင်းသားတို့ အရိပ်ခိုရာ ညောင်ပင်၌၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း)

ငါးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရှေ့ခွင်ပြုဗ္ဗာ၊ ရပ်ဒိသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်၌၊ ဘုန်းခေါင်ပရမေ၊ စမှယ်နေသည်၊ ရှိသေ...မြတ်နိုးဖွယ်ပေကို။

၆။ မုဉ္ဇလိန္ဒသတ္တဟ (မုဉ္ဇလိန္ဒ=မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်အနီး၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို ခံစားနေခြင်း)

ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တဟတွင်၊ ပလ္လင်ရွှေညောင်၊ အရှေ့တောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာပန်း ညွတ်ရုံ၊ ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မုဉ္ဇလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်း၊ ကျည်းပင်ရင်းဝယ်၊ သနင်းလူ့ဆွေ၊ စမှယ်နေသော်၊ မိုးလေထန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်းကြောင့်၊ မြွေမင်းရန်ဟန်၊ ပါးပျဉ်းဖြန့်လျက်၊ ချီးအံ့တန်ခိုး၊ ဆောင်းကာမိုးသည်၊ ရှေးကျိုး...သမ္ဘာတော်ကြောင့်ကို။

၇။ ရာဇာရတနသတ္တဟ (ရာဇာရတန=လင်းလွန်းပင်ရင်း၌၊ သတ္တဟ=၇-ရက်ပတ်လုံး အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားနေခြင်း)

ခါသတ္တမ၊ သတ္တဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ တောင်ပြင်လကျာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာရတန၊ မည်ရခေါ်တွင်၊ လင်းလွန်း ပင်၌၊ သဗ္ဗညုဖျား၊ ပျော်စံစားသည်၊ ကြီးမား...ဉာဏ်တော်ဖွင့်လို့ကို။

ထိုခုနစ်ပါး၊ အရပ်များကို၊ ရှေ့သွားသဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုစွာလျှင်၊ ဝန္တနာ မာန၊ ဂါရဝဖြင့်၊ ဦးချညွတ်ကျိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုး...ခပ်သိမ်းပြည့်စေသော်။

(လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး)